

Peste puține ai fost credincios, intră în bucuria stăpânului tău!

comentariu evanghelic al Pr. Alberto Maggi OSM

Mt 25,14-30

¹⁴“Un om oarecare, plecând departe, a chemat pe servitorii săi și le-a încredințat averea sa. ¹⁵Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi iar altuia unul, fiecăruia după puterile sale, și apoi a plecat. Îndată ¹⁶cel care primise cinci talanți s-a dus și a făcut comerț cu ei și a câștigat alți cinci talanți. ¹⁷De asemenea cel care primise doi a câștigat alți doi. ¹⁸Dar cel care a primit un talant s-a dus și a săpat o groapă în pământ ascunzând acolo argintul stăpânului său. ¹⁹Dar, după multă vreme, s-a înapoiat stăpânul acestor servitori și le-a cerut socoteala. ²⁰Cel care primise cinci talanți a înaintat și a prezentat alți cinci talanți: “Stăpâne - a zis el - tu mi-ai dat cinci talanți, iată, alți cinci talanți am câștigat cu ei”. ²¹“Bine, servitor bun și credincios - i-a zis lui stăpânul său - peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră în bucuria stăpânului tău”. ²²A venit apoi cel care primise doi talanți: “Stăpâne - a zis el - tu mi-ai dat doi talanți: iată, alți doi talanți am câștigat cu ei”. ²³“Bine servitor bun și credincios - i-a zis lui stăpânul său - peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră în bucuria stăpânului tău.”. ²⁴A venit și cel care primise un talant: “Stăpâne, - a zis el - am ajuns să te cunosc ca un om aspru: seceri de unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai vânturat. ²⁵Astfel, cuprins de frică, m-am dus și am ascuns talantul tău în pământ: iată, ia-ți ce este al tău”. ²⁶Dar stăpânul său i-a răspuns: “Servitor viclean și leneș ! știai că secer de unde n-am semănat și că adun de unde n-am vânturat ? ²⁷De aceea se cuvenea ca tu să fi dat argintul meu bancherilor și la întoarcere i-aș fi luat cu dobândă. ²⁸Luați, deci, talantul de la el și dați-l celui care are zece talanți. ²⁹Căci tot omului care are i se va mai da și-i va prisosi; dar de la cel ce n-are i se va lua și ceea ce are. ³⁰Iar pe servitorul cel inutil aruncați-l în întunericul cel mai dinafară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

Cu Isus, relația cu Dumnezeu, cu Tatăl, se schimbă. Nu mai este o relație dintre servi și Domn, ci dintre fii și Tatăl. Iar o idee greșită despre Dumnezeu poate distruge existența unei persoane și să împiedice trecerea de la serv la fiu.

Să auzim ceea ce spune Matei în evanghelia sa, capitolul 25, de la versetul 14 la 30. Isus ne vorbește despre Împărăția Cerurilor, care va veni precum **Un om oarecare, care plecând departe, a chemat pe servitorii săi ...**, în lumea orientală toți dependenți unui personaj important sunt numiți servi chiar dacă, precum în acest caz, este vorba de funcționari cu nivel înalt.

... și le-a încredințat averea sa. Acest domn nu lasă bunurile sale în gestiune, ci le transferă. Verbul **a încredința** folosit de evanghelist, înseamnă **a da** fără a cere înapoi. **Unuia i-a dat cinci talanți.** Talantul era o măsură de o valoare importantă, un talant oscila între 26 și 36 de kg de aur, un talant corespunde sumei de 6.000 de dinari, adică 20 de ani salariul unui muncitor, deci o bogăție.

Așadar unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi iar altuia unul, fiecăruia după puterile sale, literar fiecăruia după forța sau capacitate sa. Acest domn, stăpân cunoaște funcționarii săi și capacitățile lor. **Cel care primise cinci talanți îndată s-a dus și i-a investit,** și la fel face și cel care a primit doi. Primul câștigă alți cinci, și celălalt la fel îi dublează, câștigă alți doi, reacționează ca domni, ca și cum talanți ar fi al lor.

Ei bine **unuia i-a dat un talant ...**, dar atenție nu e că primind doar unul primește puțin, dar repet un talant sunt cam 30 kg de aur sau 20 de ani salariu unui muncitor, deci o valoare enormă, dar acesta rămâne serv, nu se simte domn ... **s-a dus și a săpat o groapă în pământ.** Îngropând acest talant, este ca și cum și-ar fi îngropat propria

viață, dar o face și pentru că, după dreptul rabinic, dacă unul îngropa banii care i-au fost dați, în caz de furt, nu era obligat să-i restituie.

Așadar își ia toate precauțiile, el nu crede în generozitatea stăpânului său, și **ascunde aurul stăpânului său. Dar, după multă vreme, s-a înapoiat stăpânul acestor servitori ...** evanghelistul vorbește la prezent, reprezentând o acțiune care continuă în comunitatea lui Isus, și **le-a cerut socoteala.** Nu vine pentru a-i fi restituit ceea ce le-a dat, ci pentru a vedea ce au realizat.

Cel care primise **cinci talanți a înaintat și a prezentat alți cinci talanți: Stăpâne - a zis el - tu mi-ai dat cinci talanți, iată, alți cinci talanți am câștigat cu ei.** Ei bine aici domnul, stăpânul nu cere înapoi ceea ce i-a dat, dar se bucură și exclamă: **Bine ...!** și aceasta exclamare se aseamănă cu cea a creatorului din cartea Genezei când Dumnezeu, creatorul, admiră opera sa, **servitor bun și credincios, peste puține ai fost credincios,** spune peste puține, dar este vorba de o valoare enormă, o valoare imensă, 150 kg de aur, o bogăție extraordinară, și stăpânul spune că era peste puține. **Peste multe te voi pune, intră în bucuria stăpânului tău.** Îl invită să facă parte de tot ceea ce avea, de toată viața sa și-l face să treacă de la condiția de serv la aceea de stăpân, liber precum el. La fel și celui care a primit doi. În schimb este diferită situația pentru cel care a primit un talant.

Se prezintă cel care primise un singur talant și îi spune: **Stăpâne, am ajuns să te cunosc ca un om aspru, știu ...** el gândește în funcție de ceea ce știe, dar este o cunoaștere greșită, **știu că seceri de unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai vânturat,** dar aceasta este o imagine eronată care nu este justificată de narațiune. În narațiune vedem un stăpân nu generos, ci extrem de generos, care nu numai că nu vrea înapoi enorma bogăție care a oferit-o funcționarilor săi, dar mai mult îi face parte de tot patrimoniul său, de toată viața sa.

Astfel, cuprins de frică. Iată aici vrea să ajungă evanghelistul, o imagine eronată despre Dumnezeu, frica de Dumnezeu poate să fie fatală pentru o persoană, care îi este frică să acționeze de frică să fie reproșat sau de a greși. Va spune Ioan în prima sa scrisoare: **În iubire nu este frică. Cine se teme nu este perfect în iubire.**

Cuprins de frică, m-am dus și am ascuns talantul tău ..., în timp ce ceilalți s-au împosesat și au reacționat liber, acesta a rămas serv, și sublinează: **sub pământ: iată ce este a tău.** Nu l-a considerat niciodată al său. Și iată reacția stăpânului. Stăpânul îi răspunde: **Servitor viclean și leneș! știați că secer de unde n-am semănat și că adun de unde n-am vânturat?**, omite definiția de om aspru, stăpânul nu este de acord cu imaginea pe care servul o are despre el, care este o imagine eronată.

De aceea se cuvenea ca tu, să fi dat argintul meu bancherilor și la întoarcere i-aș fi luat cu dobândă. Frica de a greși, în individ, a paralizat acțiunea sa, creșterea sa. Și iată sentința. **Luați, deci, talantul de la el ...**, nu a știu ce să facă cu el, era o bogăție și nu a știut să o folosească, dimpotrivă pentru el această bogăție pe care domnul i-a dat-o a devenit motiv de anxietate, de neliniște și de preocupare. Așadar domnul îi spune: este inutil să continui să-l deți ... și **dați-l celui care are zece talanți.**

Acest individ nu este pedepsit pentru că a făcut ceva rău, doar pentru că nu a făcut nimic. Și iată aici sentința, **căci tot omului care are,** acest verb a avea îl întâlnim în evanghelia lui Matei în parabola celor patru terenuri, și indică a produce, cel care produce, **oricine are** adică orice produce și face să rodească ceea ce i-a fost dat ... **i se va mai da și-i va prisosi; dar de la cel ce n-are i se va lua și ceea ce are.**

Cine produce iubire primește din partea Tatălui o mai mare capacitate de iubire. Cine în schimb nu iubește, cine nu-și conduce viața proprie spre alți, acesta se atrofizează și rămâne fără nimic, își va pierde și viața pe care o are.

Iar pe servitorul cel inutil ... inutil fiindcă că nu a știut ce să facă cu această bogăție ... aruncați-l în întunericul cel mai dinafară. În realitate deja era în întuneric pentru că îngropând talantul său s-a îngropat pe el însuși, **acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.**

Plângerea și scrâșnirea dinților este o expresie echivalentă cu expresia din limbajul comun "smulgerea părului din cap". Este disperarea totală pentru că a falimentat propria existență, pentru că și-a pierdut propria viață în mod definitiv.